

ДУК «ЦБС г. ГРОДНА»
ГАРАДСКАЯ ЦЭНТРАЛЬНАЯ БІБЛІЯТЭКА
г. ГРОДНА ІМЯ А. Я. МАКАЁНКА

Жыве мая ліра нанова!

Бібліяграфічны паказальнік да 140-годдзя з дня нараджэння
Цёткі (Алаізы Пашкевіч)
ГРОДНА 2016

«Жыве мая ліра нанова» [Тэкст]: бібліяграфічны паказальнік да 140-годдзя з дня нараджэння Алаізы Пашкевіч (Цёткі) / ДУК «ЦБС г. Гродна», Гродзенская цэнтральная гарадская бібліятэка імя А. Я. Макаёнка; уклад. Д. У. Крачко. – Гродна, 2016. – 40 с.

Выданне прысвечана самабытнай беларускай паэтыцы, асветніцы, рэдактару, настаўніцы і публіцысту Алаізе Пашкевіч (Цётцы).

Матэрыялы бібліяграфічнага паказальніка «Жыве мая ліра нанова» размешчаны па асноўных тэматычных раздзелах, а ўнутры – у алфавіце аўтараў і загаловаў. Бібліяграфічнае апісанне падпарадкоўваецца ДГСТу 7.1-2003 «Бібліяграфічны запіс. Бібліяграфічнае апісанне. Агульныя патрабаванні і правілы састаўлення». Бібліяграфічны паказальнік літаратуры будзе карысны крывзнаўцам, аматарам паэзіі, настаўнікам, бібліятэкарам.

ЗМЕСТ

ТВОРЫ АЛАІЗЫ ПАШКЕВІЧ (ЦЁТКІ)	6
КІРУНКІ ЖЫЦЦЯ.....	8
АБ ТВОРЧАСЦІ ЦЁТКІ.....	13
ПЕДАГАГІЧНАЯ І РЭДАКТАРСКАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ	19
ВОБРАЗ ПАЭТКІ Ў ЛІТАРАТУРЫ	21
ВОБРАЗ ЦЁТКІ Ў МАСТАЦТВЕ.....	23
ВЕРШЫ ПРА ЦЁТКУ	25
УШАНАВАННЕ ПАМЯЦІ ЦЁТКІ.....	27
ПЕРАЕМНАСЦЬ ТРАДЫЦЫЙ	31
ЦЁТКА Ў МУЗЕЙНАЙ ЭКСПАЗІЦЫІ	33
СЦЭНАРЫІ І РАСПРАЦОЎКІ ЎРОКАЎ	34
УСПАМІНЫ ПРА ЦЁТКУ	35
БІБЛІЯГРАФІЯ.....	36
СПІС ЧАСОПСАЎ І ГАЗЕТ, ВЫКАРЫСТАНЫХ ПРЫ СКЛАДАННІ БІБЛІЯГРАФІЧНАГА ПАКАЗАЛЬНІКА	37

ПРАДМОВА

Алаіза Сцяпанаўна Пашкевіч (Цётка) нарадзілася 3 ліпеня 1876 г. у фальварку Пеішчын на Вілейшчыне недалёка ад Ліды (цяпер Шчучынскі раён Гродзенскай вобласці) ў сям'і заможнага селяніна. Скончыла Віленскае прыватнае вучылішча В. Прозаравай.

У 1902 г. паехала ў Пецярбург, дзе экстрэнам здала экзамены за поўны курс Аляксандраўскай жаночай гімназіі і паступіла на курсы А. Ф. Лесгафта (там рыхтавалі выхавацелек і кіраўніц фізічнай адукацыі).

Стала адной з заснавальніц партыі Беларускай сацыялістычнай грамады. У 1904 г. пакінула курсы, вярнулася ў Вільню. Арганізоўвала рабочыя гурткі, пісала і распаўсюджвала антыўрадавыя пракламацыі, выступала на мітынгах і сходах. Вымушана была эмігрыраваць у Галіцыю, якая тады была часткай Аўстра-Венгерскай імперыі. Жыла ў Львове, дзе паступіла вольнаю слухачкай на філасофскі факультэт універсітэта.

У 1906 г. у Жоўкве (каля Львова) надрукавала зборнікі вершаў «Хрэст на свабоду» і «Скрыпка беларуская». Нелегальна прыязджала ў Вільню, удзельнічала ў выданні газеты «Наша доля», у першым нумары якой было надрукавана яе апавяданне «Прысяга над крывавымі разорамі».

У 1908-1909 гг. жыла ў Кракаве, вучылася на гуманітарным аддзяленні Ягелонскага універсітэта. У 1911 г. выйшла замуж за актыўнага дзеяча літоўскай сацыял-дэмакратыі С. Каўрыса і вярнулася на радзіму, дзе з вялікім

энтузіязмам уключылася ў грамадска-асветніцкую дзейнасць. З тэатрам І. Буйніцкага выступала ў розных кутках Беларусі, стала заснавальнікам і рэдактарам першага беларускага часопіса для дзяцей і моладзі «Лучынка».

У час першай сусветнай вайны Цётка працавала сястрой міласэрнасці ў тыфозным салдацкім бараку ў Вільні. У пачатку 1916 г. едзе да бацькоў, аказвае медыцынскую дапамогу землякам, якія гінулі ад эпідэміі тыфу. Не ўсцераглася і сама: захварэла на тыф і 5 лютага 1916 г. памерла.

Паэтэса-рэвалюцыянерка, асветніца, рэдактар, настаўніца, публіцыст, вучоны, медыцынскі работнік - такую жанчыну падарыла беларускаму народу эпоха рэвалюцыйных бітваў. Цётка быццам знарок была народжана для такога бурлівага часу, які стаў для яе творчасці зорным. Паэтэса адкрывае новую старонку ў беларускай літаратуры - старонку мужнасці і барацьбы.

Дванаццаць гадоў пісала Цётка, пакінуўшы нам каля чатырох дзесяткаў вершаў, апавяданняў і крытычныя артыкулы. Літаратурная спадчына Цёткі (паэзія, проза, публіцыстыка) сведчыць пра тое, што яна была асобай яркай і таленавітай.

Карысталася псеўданімамі: Цётка, Мацей Крапіўка, Крапіўка, М. Крапівіха, Крапівіха, Гаўрыла з Полацка, Гаўрыла, Тымчасовы, Банадысь Асака і інш.

Цётка з'яўляецца аўтарам шэрага апавяданняў, у тым ліку і для дзяцей («Зялёнка», «Міхаська», «Асеннія лісты», «Сварба», «Сірата»), а таксама шматлікіх публіцыстычных артыкулаў («Да вясковай моладзі беларускай», «Шануйце роднае слова», «Аб душы маладзёжы»), якія ўспрымаюцца сёння як духоўны завет пісьменніцы беларусам.

ТВОРЫ АЛАІЗЫ ПАШКЕВІЧ (ЦЁТКІ)

1. Цётка. Выбраныя творы (паэзія, проза, чытанкі для дзяцей, лісты, дадатак) / Цётка ; [укладанне і прадмова Валянціны Коўтун ; каментар Сцяпана Александровіча і Валянціны Коўтун]. – Мінск : Беларускі кнігазбор, 2001. – 333 с., [4] л. фат. – (Беларускі кнігазбор ; Серыя 1. Мастоцкая літаратура).
2. Цётка. Выбраныя творы / Цётка. – Мінск : Мастоцкая літаратура, 2010. – 198 с. – (Школьная бібліятэка).
3. Цётка Выбраныя творы / Цётка; [уступ. артыкул Л. Арабей; іл.: Б. Малкін]. – Мінск: Беларусь, [1967]. – 168 с.: іл.
4. Цётка. Творы («Скрыпка беларуская»; «Хрэст на свабоду»; вершы, 1903–1915; апавяданні; нарысы; артыкулы; лісты) / Цётка; уклад., прадм. і камент. С. Александровіча. – Мінск: Мастоцкая літаратура, 1976. – 302 с.: іл.
5. Цётка. Творы / Цётка. – Мінск, 1976. – С. 24.
6. Цётка. Беларуская дзіцячая літаратура : хрэстаматыя. – Мінск, 2003. – С. 573–574.
7. Цётка. Сварба ; Журавель і чапля ; Пакуль не ў руках – не кажы, што тваё ; Гутарка асоту з крапіваю : [казкі] // Беларуская дзіцячая літаратура : хрэстаматыя. – Мінск, 2003. – С. 578–580.
8. Цётка. Сынok маленькі ; Мой сад ; Лес ; Сірацінка : [вершы] / Цётка // Беларуская дзіцячая літаратура : хрэстаматыя. – Мінск, 2003. – С. 574–578.
9. Цётка (1876–1916) // Беларуская літаратурная спадчына : анталогія : у 2 кн. / [уклад. : С. А. Курбанава і інш.]. – Мінск, 2011. – Кн. 1. – С. 674–694.
10. Цётка. Бура ідзе : верш / Цётка // Беларуская літаратура і свет : выбраныя тэксты для чытання і аналізу. – Мінск, 2007. – С. 125.

11. Цётка. Вершы / Цётка ; [укладанне В. Хлебавец ; прадмова А. Лойкі]. – Мінск : Мастацкая літаратура, 1996. – 214 с. : іл.
12. Цётка. Вершы і апавяданні : [для ст. школьнага ўзросту] / Алаіза Пашкевіч (Цётка) ; [прадмова С. Х. Александровіча]. – Мінск : Сталія, 2003. – 104 с.
13. Цётка. Вершы і апавяданні : для ст. школьнага ўзросту / Цётка ; уклад. Г. Д. Зінчанка. – Мінск : Юнацтва, 1990. – 105,[3] с. – (Паэтычная бібліятэка).
14. Цётка. Добрыя весці : для ст. школьнага ўзросту / Цётка. – Мінск : Беларуская энцыклапедыя імя Петруся Броўкі, 2011.– 167 с. – (Школьная бібліятэка).
15. Тётка. Избранное : [для ст. школьнага ўзросту] / Тётка ; [вспіральная статья О. А. Лойко ; перевод с белорусского Петра Кошеля]. – Минск : Юнацтва, 1986. – 222 с., [11] л. ил.
16. Тётка. Избранное / Тётка. – Москва: Государственное издательство художественной литературы, 1953. – 112 с.
17. Тётка. Избранное : стихотворения. Рассказы. Путевые очерки : перевод с белорусского / Тётка. ; [составление и предисловие Степана Александровича]. – Москва: Художественная литература, 1976. – 221 с., 1 л. портр.
18. Цётка. Міхаська : [апавяданне] / Цётка // Беларуская дзіцячая літаратура : хрэстаматыя. – Мінск, 2003. – С. 580–587.
19. Цётка. Першае чытанне для дзетак беларусаў : вершы, апавяданні, казкі, загадкі / Цётка. – Мінск : Юнацтва, 1992.– 30 с.
20. Цётка. Першае чытанне для дзетак беларусаў / Цётка. – 1906. – 32 с.
21. Цётка. Першае чытанне для дзетак беларусаў : для дашк. і мал. школьнага ўзросту / Цётка. – Факсімільнае ўзнаўленне выдання 1906 г. – Мінск : Юнацтва, 1992. – 32 с.

22. Цётка. Родныя вобразы. Вершы [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://rv-blr.com/verse/show/all/32>. – Дата доступу: 15.10.2016.
23. Пашкевіч (Цётка), А. Шануйце роднае слова! : [эсэ] / Алаіза Пашкевіч (Цётка) // Czasopis (Bialystok). – 2016. – № 2. – С. 33–34.
24. Цётка. Шануйце роднае слова : урывак з артыкула / Цётка // Кразнаўчая газета. – 2006. – № 27. – С. 5.

КІРУНКІ ЖЫЦЦЯ

25. Цётка // Беларуская энцыклапедыя : у 18 т. – Мінск, 2003. – Т. 17. – С. 110–111.
26. Тётка // Республика Беларусь : энциклопедия : [в 7 т.]. – Минск, 2008. – Т. 7. – С. 217.
27. Цётка // Энцыклапедыя гісторыі Беларусі : у 6 т. – Мінск, 2003. – Т. 6, кн. 2. – С. 101–102.
28. Цётка // Энцыклапедыя літаратуры і мастацтва Беларусі : у 5 т. – Мінск, 1987. – Т. 5. – С. 472–473.
29. Цётка // Беларуская мова : энцыклапедыя / пад рэдакцыяй А. Я. Міхневіча. – Мінск, 1994. – С. 601–603.
30. Цётка // Беларускі фальклор : энцыклапедыя : у 2 т. – Мінск, 2006. – Т. 2. – С. 711–712.
31. Цётка // Тэатральная энцыклапедыя : у 2 т. / пад агул. рэд. А. В. Сабалеўскага. – Мінск, 2003. – Т. 2. – С. 506.
32. Цётка // Максім Багдановіч : энцыклапедыя. – Мінск, 2011. – С. 543.
33. Цётка // Асветнікі зямлі Беларускай, X – пачатак XX ст.: энцыклапедычны даведнік. – Мінск, 2001. – С. 459–460.
34. Цётка // Беларусь: энцыклапедычны даведнік. – Мінск, 1995. – С. 748.
35. Цётка // Беларускія пісьменнікі : біябібліяграфічны слоўнік : у 6 т. / пад рэд. А. В. Мальдзіса. – Мінск, 1995. – Т. 6. – С. 216–222.

36. Алаіза Сцяпанаўна Пашкевіч [Электронны рэсурс] // Вікіпедыя: свабодная энцыклапедыя. Біяграфічныя звесткі. Творчасць. – Рэжым доступу: <https://be.wikipedia.org/wiki/>. – Дата доступу: 15.10.2016.
37. А. Пашкевіч (Цётка) Шчучынская цэнтральная раённая бібліятэка імя Цёткі [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://schuchincbs.narod.ru/index/0-3>. – Дата доступу: 15.10.2016.
38. Пяткевіч, А. Цётка / Аляксей Пяткевіч // Людзі культуры з Гродзеншчыны : даведнік / Аляксей Пяткевіч ; Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Я. Купалы. – Гродна, 2000. – С. 314–315.
39. Александровіч, С. Х. Незабыўнымі сцёжкамі : нарысы аб бел. пісьменніках / С. Х. Александровіч. – Мінск : Вучпедвыд БССР, 1959. – 135 с. – (Школьная бібліятэка).
40. Арабей, Л. Да біяграфіі Цёткі / Л. Арабей // Цётка. Выбраныя творы. – Мінск, 2001. – С. 292–301.
41. Арабей, Л. На полымі любові : жыццё і творчасць Цёткі / Лідзія Арабей. – Мінск : Выдавец В. Хурсік, 2006. – 336 с.
42. Арабей, Л. Л. Цётка [Алаіза Пашкевіч] : крытыка-біяграфічны нарыс. – Мінск : Белдзяржвыд, 1956. – 158 с.
43. Астаповіч, Г. «Песня і кветка Айчыны» // Галіна Астаповіч.-Алеся. – 2011. – № 8. – С. 22–24.
44. Бартошык, Ю. Бліскавіца на небе беларускасі: пра грамадска-культурную дзеячку, пісьменніцу, асветніцу Цётку (А. С. Пашкевіч) (1876–1916) / Юрась Бартошык // Польша. – 2016. – № 7. – С. 145–164.
45. Бібікава, А. «Мы падхапілі тваю песню...» : пра грамадска-культурную дзеячку, пісьменніцу, асветніцу Цётку (А. С. Пашкевіч) (1876–1916) / Ала Бібікава // Гродзенская праўда. – 2016. – 20 ліпеня (№ 57). – С. 33.
46. Біяграфія Алаізы Сцяпанаўны Пашкевіч (Цёткі) [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://karotkizmest.by/.html>. – Дата доступу: 15.10.2016.

47. Бруева, Т. Жыщцёвы і творчы шлях Цёткі / Т. Бруева // Беларуская мова і літаратура. – 2007. – № 4. – С. 40–43.
48. Быхавец, І. «Хачу, арлы, ляцець з вамі» : штрыхі да партрэта Цёткі / Іосіф Быхавец // Роднае слова. – 1992. – № 10. – С. 37–42.
49. Бязозкін, Р. // Кніга пра паэзію : выбранае / Рыгор Бязозкін. – Мінск, 1974. – С. 124–190.
50. Бязозкін, Р. // Постаці : артыкулы пра паэтаў / Рыгор Бязозкін. – Мінск, 1971. – С. 21–57.
51. Бязозкін, Р. Цётка (1876–1916) / Рыгор Бязозкін // Слова пра літаратуру і літаратараў : літаратурна-крытычныя артыкулы па беларускай літаратуры : у 2 кн. / [укладанне В. В. Ашмян і інш.]. – Мінск, 2001. – Кн. 1. – С. 226–248.
52. Васілевіч, У. А. Цётка [(1876, в. Пешчына Лід. пав. – 1916)] / У. А. Васілевіч // Памяць : гіст.-дак. хроніка Ліды і Лід. р-на. – Мінск, 2004. – С. 128–129.
53. Голуб, Ю. Цётка – абранніца вечнасці / Ю. Голуб // Гродзенская праўда. – 2006. – 1 ліпеня. – С. 6.
54. Голуб, Ю. Цётка ў Закапанэ / Ю. Голуб // Роднае слова. – 2006. – № 7. – С. 45.
55. Голуб, Ю. «Я, Пашкевічанка... Як згіну – не шкадуйце...» / Ю. Голуб // Галасы : штогоднік. – Гродна, 2002. – С. 122–126.
56. Голуб, Ю. «Я, Пашкевічанка... Як згіну – не шкадуйце...» / Ю. Голуб // Гродзенская праўда. – 2001. – 14 ліпеня. – С. 8.
57. Гузень, Е. Людзі стагоддзя : [аб жыцці і творчасці Э. Пашкевіч] / Е. Гузень, Л. Навіцкая // Гродзенская праўда. – 1999. – 1 чэрвеня. – С. 2.
58. Давыдава, Г. «Я зайграла б песню матак над калыскаю дзіцяці...» : Алаіза Пашкевіч – жанчына, пісьменніца, патрыётка / Г. Давыдава // Роднае слова. – 2006. – № 7. – С. 43–45.

59. Досье : к 140-летию белорусской поэтессы Тётки [Электронный рэсурс]. – Режим доступа: <http://vileyka-online.by/news/culture/59061>. – Дата доступа : 15.10.2016.
60. Кандратаў, М. Кірункі жыцця Алаізы Пашкевіч / М. Кандратаў // Маладосць. – 2012. – № 7. – С. 117–118.
61. Коўтун, В. Было жыццё...: [пра беларускую паэтку і рэвалюцыянерку Цётку] / В. Коўтун // Алеся. – 2000. – N 2. – С. 6.
62. Корнилович, Э. А. Пашкевич Алоиза Степановна / Э. А. Корнилович // Беларусь : созвездие политических имён : историко-биографический справочник / Э.А. Корнилович. – Минск, 2009. – С. 365–366.
63. Коўтун, В. На касмічнай карце Бацькаўшчыны : [з радаводу Цёткі (А. Пашкевіч, 1876 г., фальварак Пешчын Шчуч. р-на — 1916 г., в. Стары Двор Шчуч. р-на)] / Валянціна Коўтун // Роднае слова. – 1998. – N 12. – С. 165–171.
64. Коўтун, В. «Толькі патрэбна хмары прагнаць...» : літаратурна-архіўнае эсэ, прысвечанае ўдзелу Цёткі ў дзейнасці рэвалюцыйнай арганізацыі Нова-Вілейскай псіхіятрычнай лячэбніцы ў 1905 г. / Валянціна Коўтун // Беларусь. – 1991. – № 6. – С. 12–13.
65. Коўтун, В. «Шчыру ахвярнасць клаў я для краю...» : літаратурна-архіўнае эсэ, прысвечанае жыццю і творчасці Цёткі, сям'і і сябрам пісьменніцы / Валянціна Коўтун // Польша. – 1991. – № 7. – С. 214–245.
66. Лабовіч, А. Народ не згубіў яе скрыпку. Партрэты знаных і нязнаных : пра беларускую паэтку Цётку / Антон Лабовіч // Наша слова. – 2006. – 12 ліпеня. – С. 4.
67. Лабовіч, А. Партрэты знаных і нязнаных [Алаіза Сцяпанаўна Пашкевіч (Цётка)] / Антон Лабовіч. – Гродна, 2006. – 111 с.
68. Лаўрэш, Л. Лёсы родных Алаізы Пашкевіч : пра радавод бел. паэтки / Л. Лаўрэш // Наша слова. – 2015. – 14 кастрычніка (№ 41). – С. 7.

69. Максімовіч, В. Феномен Цёткі / В. Максімовіч // Полюмя. – 2001. – № 6. – С. 272–288.
70. Мяснікоў, А. Ф. Алаіза Пашкевіч (Цётка) (1876–1916) : прыцягненне матчынага слова // Сто асоб беларускай гісторыі : гістарычныя партрэты / Анатоль Мяснікоў. – 2-е выд., дапрац. – Мінск : Літаратура і искусство, 2009. – С. 150–152.
71. Панізінік, С. З бунтарнай душой : штрыхі да біяграфіі Цёткі / С. Панізінік // Цётка. Выбраныя творы. – Мінск, 2001. – С. 301–302.
72. Пашкевич Алоиза Степановна // Их именами названы... улицы Минска : энциклопедический справочник. – Минск, 2014. – С. 308.
73. Пашкевич Алоиза Степановна [Электронный рэсурс]. – Режим доступа: <http://biography.su/poety/pashkevich-aloiza-stepanovna>. – Дата доступа: 15.10.2016.
74. Петрушкевіч, А. Алаіза Пашкевіч (Цётка) – першая між знакамітых / Ала Петрушкевіч // Роднае слова. – 2011. – № 7. – С. 6–8.
75. Петрушкевіч, А. Алаіза Пашкевіч (Цётка) – першая між знакамітых / А. Петрушкевіч // Старонкі Гарадзеншчыны літаратурнай / А. Петрушкевіч. – Гродна, 2015. – С. 60–68.
76. Петрушкевіч, А. Іду па слядах : літ.-крыт., публіцыст. арт. / А. Петрушкевіч. – Гродна : Абл. аддз-не Беларус. фонду культуры, 1997. – 150 с.
77. Петрушкевіч, А. Пад зоркай Алаізы / Ала Петрушкевіч // Іду па слядах : літаратурна-крытычныя і публіцыстычныя артыкулы / Ала Петрушкевіч. Гродна, 1997. – С. 45–74.
78. Петрушкевіч, А. «Я заграла б смехам кветак...» : пра яшчэ адну старонку творчасці Алаізы Пашкевіч / Ала Петрушкевіч // Пра творы і творцаў : літаратурна-крытычныя артыкулы / Ала Петрушкевіч. – [Слонім], 2002. – С. 136–140.

79. 15 ліпеня нарадзілася наша зямлячка Алаіза Пашкевіч [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://schuchin.info/news/blog/15-lipenya-naradzilasya-nasha-zyamlyachka-alaiza-pashkevich>. – Дата доступу: 15.10.2016.
80. Рудая, З. Цётка (Алаіза Пашкевіч). Жыццё і творчасць / З. Рудая // Роднае слова. – 2001. – № 6. – С. 61.
81. Русак, П. Алоіза Пашкевіч: с миссией милосердия и справедливости: [общественная деятельность Тётки] / П. Русак [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://www.postkomsg.com/history/209416/>. – Дата доступу : 15.10.2016.
82. Фіцнер, Т. А. Гендэрны аспект у вывучэнні біяграфіі і творчасці Цёткі / Т. А. Фіцнер // Мова і літаратура у сярэдняй і вышэйшай школе. Актуальныя праблемы выкладання : матэрыялы Рэсп. навук. канф., Гродна, 27 кастр. 2000 г. / Гродз. дзярж. ун-т; пад рэд. М. У. Мікуліча. – Гродна, 2000. – С. 163–168.
83. Фіцнер, Т. Шлях да асобы [Алаізы Пашкевіч (Цёткі)] / Тацяна Фіцнер // Полымя. – 2001. – № 7. – С. 246–262.
84. Цётка (Алаіза Пашкевіч) [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://vodguki.ru/tsetka-alaiza-pashkevich-refer>. – Дата доступу : 15.10.2016.
85. Цётка (03 (15) 07.1876 г. – 05 (17) 02.1916 г.) // 250 асоб з Беларусі ў дыялогах культур=250 people from Belarus in the dialogue of cultures / [рэд. : Т. Л. Пісарэнка, Л. У. Языковіч]. – Мінск, 2008. – С. 217–219.

АБ ТВОРЧАСЦІ ЦЁТКІ

86. Багдановіч, І. Э. Цётка, 1876–1916 / Багдановіч І. Э. // Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / навук. рэд. : І. Я. Навуменка, В. А. Каваленка. – Мінск, 1999. – Т. 1. – С. 103–120.

87. Бярозкін, Р. Цётка (1876–1916) / Рыгор Бярозкін // Слова пра літаратуру і літаратараў : літаратурна-крытычныя артыкулы па беларускай літаратуры : у 2 кн. / уклад. В. В. Ашмян і інш. – Мінск, 2001. – Кн.1. – С. 226–248.
88. Гарэцкі, М. Гісторыя беларускай літаратуры / М. Гарэцкі. – Мінск, 1982.
89. Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. Т. 1 : 1901–1920 / Нац. акад. навук Беларусі; [рэдкал.: У. В. Гніламедаў і інш.]. – 3-е выд. – Мінск : Беларуская навука, 2003. – 583 с.
90. Лойка, А. А. Цётка (1876–1916) // Гісторыя беларускай літаратуры : дакастрычніцкі перыяд: у 2 ч. / А. А. Лойка. – 2-е выд., дапрацаванае і дапоўненае. – Мінск. – 1989. – Ч. 2. – С. 66–88.
91. Максімовіч, В. А. Беларуская літаратура першай трэці XX стагоддзя : вучэбны дапаможнік для студ. філалагічных спец. ВНУ / В. А. Максімовіч. – Мінск : Беларуская навука, 2006. – 423 с.
92. Максімовіч, В. А. Творчасць Цёткі (А. Пашкевіч) у грамадска-культурным кантэксце пачатку XX ст. : вучэбны дапаможнік // Максімовіч, В. А. Беларуская літаратура першай трэці XX стагоддзя. – Мінск, 2006. – С. 171–207.
93. Петрушкевіч, А. Некаторыя старонкі беларускай літаратуры пачатку XX стагоддзя : дапаможнік па курсе «Беларуская літаратура XX стагоддзя» / Ала Петрушкевіч. – Гродна, 2010. – 155 с.
94. Пятуховіч, М. Нарысы гісторыі беларускай літаратуры / М. Пятуховіч. – Мінск, 1928. – Ч. 1.
95. Семяновіч, А. А. Цётка (Алаіза Пашкевіч) (1876–1916) / А. А. Семяновіч // Гісторыя беларускай літаратуры, XIX – пачатак XX ст. / пад агульнай рэд. М. А. Лазарука і А. А. Семяновіча. – Мінск, 1998. – С. 234–251.

96. Александровіч, С. За народнае шчасце // Цётка. Творы. – Мінск, 1976. – С. 14–16.
97. Александровіч, С. Х. Тут зямля такая: [нарысы : для сярэдняга і старэйшага школьнага ўзросту] / Сцяпан Александровіч. – 2-е выд., дапрацаванае і дапоўненае. – Мінск : Народная асвета, 1985. – 255, [1] с.
98. Багдановіч, І. Авангард і традыцыя : беларуская паэзія на хвалі нацыянальнага адраджэння / І. Багдановіч. – Мінск : Беларуская навука, 2001. – 387 с.
99. Багдановіч, І. «Дух народу я абняла б...» : літаратурны партрэт Цёткі (Алаізы Пашкевіч) / Ірына Багдановіч // Роднае слова. – 1996. – № 7. – С. 3–20.
100. Багдановіч, І. Э. Цётка / І. Э. Багдановіч // Гісторыя беларускай літаратуры XX стагоддзя : у 4 т. / НАН Беларусі, Інстытут літаратуры імя Я. Купалы ; [рэдкал. : У. В. Гніламедаў і інш.] – Мінск, 1999. – Т. 1. – С. 103–120.
101. Белая, А. І. Чалавек у плыні часу : маст. канцэпцыя асобы і тыпалогія характараў у беларус. прозе першай трэці XX ст. / А. І. Белая. – Баранавічы : РВА БарДУ, 2009. – 409 с.
102. Бельскі, А. «Быць чалавекам... » : станаўленне ідэі гуманізму ў беларускай паэзіі канца XIX – пачатку XX ст. : на матэрыяле твораў Францішка Багушэвіча і Цёткі // Роднае слова. – 2010. – № 6. – С. 20–22.
103. Бельскі, А. «Быць чалавекам... » : станаўленне ідэі гуманізму ў беларускай паэзіі канца XIX – пачатку XX ст. : на матэрыяле твораў Францішка Багушэвіча і Цёткі // Роднае слова. – 2010. – № 7. – С. 34–37.
104. Бельскі, А. Галасы і вобразы : літаратурна-крытычныя артыкулы / Алесь Бельскі. – Мінск : Літаратура і Искусство, 2008. – 288 с.
105. Бельскі, А. Успрыманне Радзімы ў паэзіі Цёткі і Лесі Украінкі / Алесь Бельскі // Беларуская мова і літаратура. – 2007. – № 4. – С. 35–39.

106. Бельскі, А. Успрымманне Радзімы ў паэзіі Цёткі і Лесі Украінкі / Алесь Бельскі // Галасы і вобразы : літаратурна-крытычныя артыкулы / Алесь Бельскі. – Мінск, 2008. – С. 35–43.
107. Блінава, Э. Лінгвістычны аналіз апавядання «Прысяга над крывавымі разорамі» Цёткі / Э. Блінава // Роднае слова. – 2010. – № 12. – С. 46–47.
108. Бязрозкі, Р. Кніга пра паэзію / Р. Бязрозкі. – Мінск, 1974. – С. 126.
109. Бязрозкі, Р. Цётка (1876–1916) / Рыгор Бязрозкі // Цётка. Выбраныя творы. – Мінск, 2001. – С. 264–281.
110. Вярцінскі, А. Стану песняй у народзе / А. Вярцінскі // Цётка. Выбраныя творы. – Мінск, 2001. – С. 290–292.
111. Гілевіч, Н. С. Удзячнасць і абавязак : літаратурна-крытычныя артыкулы і нататкі / Ніл Гілевіч. – Мінск : Мастацкая літаратура, 1982. – 302 с.
112. Дасаева, Т. М. Асаблівасці лірызму ў прозе Цёткі / Т. М. Дасаева // Весці Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. – 2001. – № 3. – С. 120–124. – (Серыя гуманітарных навук).
113. Дасаева, Т. М. Паэтыка лірызму ў беларускай прозе / Т. М. Дасаева. – Мінск: Бел. дзярж. ун-т, 2001. – 150, [2] с.
114. Іменем чалавечнасці : зб. крытыч. артыкулаў : кн. для вучняў / склад. К. І. Краўцова. – Мінск : Народная асвета, 1986. – 207 с.
115. Коўтун, В. Жыве яе ліра нанова : [аб бел. паэтцы А. Пашкевіч (Цётцы)] / Валянціна Коўтун // Цётка. Выбраныя творы. – Мінск, 2001. – С. 7–44.
116. Коўтун, В. М. Стала песняю ў народзе : асоба і творчасць Цёткі ў кантэксце станаўлення бел. Класікі : дапам. для настаўніка / Валянціна Коўтун. – Мінск: Народная асвета, 2000. – 141, [2] с.
117. Коўтун, В. «Стану песняй у народзе... » : [інтэрв'ю з бел. пісьменніцай В. Коўтун аб «Выбраных творах». Цёткі з

- серыі «Беларускі кнігазбор»] // Голас Радзімы. – 2002. – 10 красавіка. – С. 4.
118. Лобань, Н. Аналіз мастацкага твора : (жанравая спецыфіка і адбор моўных сродкаў. Я. Купала, Я. Брыль, Цётка (Алаіза Пашкевіч), М. Багдановіч) / Н. Лобань // Роднае слова. – 2010. – № 6. – С. 67–68.
119. Лужанін, М. Цётка // Цётка. Выбраныя творы. – Мінск, 2001. – С. 282–290.
120. Луцкевіч, А. Галоўныя кірункі ў беларускай паэзіі / А. Луцкевіч. – Вільня, 1933. – С. 8.
121. Макарэвіч, А. М. Цётка (Элаіза Сцяпанаўна Пашкевіч) (1876–1916) / А. М. Макарэвіч // Беларуская дзіцячая літаратура : вучэбны дапаможнік для студэнтаў / [А. М. Макарэвіч і інш.] ; пад агул. рэд. А. М. Макарэвіча, М. Б. Яфімавай. – Мінск, 2008. – С. 105–132.
122. Максімовіч, В. А. Беларускі мадэрнізм : эстэтычная самаідэнтыфікацыя літаратуры пачатку ХХ стагоддзя / В. А. Максімовіч. – Мінск: Бел. дзярж. ун-т, 2001. – 226, [2] с.
123. Максімовіч, В. «Вялікая трагедыя схоплена тонамі» : [навелістыка Цёткі (Алаізы Пашкевіч)] / В. Максімовіч // Роднае слова. – 1999. – N 7. – С. 20–25.
124. Максімовіч, В. А. Творчасць Цёткі (А. Пашкевіч) у грамадска-культурным кантэксце пачатку ХХ ст. / В. А. Максімовіч // Беларуская літаратура першай трэці ХХ стагоддзя : вучэбны дапаможнік для студэнтаў філалаг. спец. ВНУ / В. А. Максімовіч. – Мінск, 2006. – С. 171–208.
125. Максімовіч, В. А. Творчасць Цёткі (А. Пашкевіч) у грамадска-культурным кантэксце пачатку ХХ ст. / В. А. Максімовіч // Эстэтычныя пошукі ў беларускай літаратуры пачатку ХХ стагоддзя / В. А. Максімовіч. – Мінск, 2000. – С. 228–260.
126. Марціновіч, А. Элаіза Пашкевіч : Цётка ўсіх беларусаў / Алесь Марціновіч. – Мінск : Харвест, 2013. – 64 с. – (100 выдатных дзеячаў беларускай культуры).

127. Матыў балю, бяседы, ігрышча ў творчасці Алаізы Пашкевіч. Матыўная прастора беларускай літаратуры пачатку XX стагоддзя : манагр. / І. В. Жук і інш. – Гродна, 2009. – С. 118–124.
128. Матыўная прастора беларускай літаратуры пачатку XX стагоддзя : манаграфія / І. В. Жук, Д. М. Лебядзевіч, А. М. Петрушкевіч і інш. – Гродна, 2009. – 255 с.
129. Новік, М. Мова нарысаў Алаізы Пашкевіч [Цёткі] / М. Новік // Роднае слова. – 1993. – № 6. – С. 26–32.
130. Паўловіч, А. Імпрэсіяністычныя тэндэнцыі ў малой прозе Марыі Канапніцкай і Алаізы Пашкевіч (Цёткі) / А. Паўловіч // Роднае слова. – 2010. – № 10. – С. 30–32.
131. Пацюпа, Ю. Гармонія верша і прозы : пра Алаізу Пашкевіч і паэтыку яе «Першага чытання для дзетак-беларусаў» / Ю. Пацюпа // Пачатковая школа. – 2016. – № 7. – С. 46–48.
132. Петрушкевіч, А. «Вартаваць адвечны агонь» : сэнс жыцця жанчыны ў творчасці Алаізы Пашкевіч, Ларысы Геніюш, Дануты Бічэль-Загнетавай // Петрушкевіч, А. Пра творы і творцаў : літ.-крыт. арт. – Слонім, 2002. – С. 160–168.
133. Петрушкевіч, А. Да праблемы вывучэння прозы Алаізы Пашкевіч // Петрушкевіч, А. Пра творы і творцаў : літ.-крыт. артыкулы. – Слонім, 2002. – С. 94–100.
134. Петрушкевіч, А. Зваротка беларускае песні // Петрушкевіч, А. Пра творы і творцаў : літ.-крыт. артыкулы. – Слонім, 2002. – С. 134–140.
135. Петрушкевіч, А. Іду па слядах : літаратурна-крытычныя, публіцыстычныя артыкулы / Ала Петрушкевіч. – Гродна : Абласное аддзяленне Беларускага фонду культуры, 1997. – 150 с.
136. Петрушкевіч, А. Матыў балю, бяседы, ігрышча ў творчасці Алаізы Пашкевіч / Ала Петрушкевіч // Матыўная прастора беларускай літаратуры пачатку XX стагоддзя : манаграфія / І. М. Жук, Д. М. Лебядзевіч, А. М.

- Петрушкевіч, А. М. Пяткевіч; пад агул. рэд. І. В. Жука. – Гродна: ГрДУ, 2009. – С. 118–124.
137. Петрушкевіч, А. М. Пра творы і творцаў : літаратурна-крытычныя артыкулы / Ала Петрушкевіч. – Слонім : Слоні́нская друкарня, 2002. – 255 с.
138. Петрушкевіч, А. М. Старонкі Гарадзеншчыны літаратурнай : дапаможнік / Ала Петрушкевіч. – Гродна: ЮрСаПрынт, 2015. – 368 с.
139. Саверчанка, І. «Зложым песню цэлым людкам...» : [пра Алаізу Пашкевіч (Цётку)] / І. Саверчанка // Літаратура і мастацтва. – 2011. – 15 ліпеня (№ 28). – С. 1.
140. Саверчанка, І. «Зложым песню цэлым людкам...» / І. Саверчанка [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://www.main.lim.by/?p=959>. – Дата доступу: 15.10.2016.
141. Філалагічнае краязнаўства Гродзеншчыны : (матэрыялы і даследванні) / [рэдакцыйная калегія : М. А. Даніловіч (адказны рэдактар) і інш.] ; Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь, Установа адукацыі «Гродзенскі дзяржаўны ўніверсітэт імя Янкі Купалы». Вып. 2. – Гродна : ЮрСаПрынт, 2013. – 225 с.
142. Хлябцэвіч, Я. Цётка // Цётка. Выбраныя творы. – Мінск, 2001. – С. 249–257.

ПЕДАГАГІЧНАЯ І РЭДАКТАРСКАЯ ДЗЕЙНАСЦЬ

143. Арабей, Л. Святло «Лучынкi» : бел. паэтэса і рэдактар Цётка (Элаіза Сцяпанавіч Пашкевіч) / Лідзія Арабей // Пачатковая школа. – 2006. – № 2. – С. 26–28.
144. Бараноўская, С. М. Трансфармацыя традыцый народнай педагогікі ў творчасці Цёткі (Алаізы Пашкевіч) / С. М. Бараноўская [Электронны рэсурс] Рэжым доступу: <http://gipo.unibel.by/index.php?id=704>. – Дата доступу: 15.10.2016.

145. Гімпель, Т. Святло «Лучынкi» : пра дзейнасць Цёткі літаратурным рэдактарам беларускамоўнага часопіса для дзяцей і моладзі «Лучынка» : (1914) / Таццяна Гімпель // Роднае слова. – 1994. – № 7/8. – С. 139–141.
146. Марціновіч, А. Сорак гадоў і вечнасць : жыццё, творчасць, педагагічная дзейнасць Цёткі / Алесь Марціновіч // Беларуская думка. – 2001. – № 7. – С. 58–63.
147. Марціновіч, А. Сорак гадоў і вечнасць : педагагічная дзейнасць Цёткі і яе «Беларускі лемантар» / Алесь Марціновіч // Пралеска. – 1996. – № 7. – С. 17–18.
148. Нарысы гісторыі народнай асветы і педагагічнай думкі ў Беларусі / Навук.-даслед. ін-т педагогікі, М-ва асветы БССР ; рэдкал. : С. А. Умрэйка [інш.]. – Мінск: Народная асвета, 1968. – 621 с.: іл.
149. Паэтэса, асветніца, педагог [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://praleska-red.by/articles/paetesasvetnica-i-pedagog/>. – Дата доступу: 15.10.2016.
150. Петухова, Е. Л. Элаіза Пашкевіч (Цётка) (1876–1916) / Е. Л. Петухова // Развіццё педагагічнай думкі ў Беларусі ў XVIII – пачатку XX ст. : дапаможнік / Е.Л. Петухова. – Магілёў, 2008. – С. 24–28.
151. Руцкая, А. Народная школа Цёткі / Алена Руцкая ; фота // Літаратура і мастацтва. – 2016. – 22 ліпеня. – С. 11.
152. Руцкая, А. Педагагічная спадчына Цёткі : аб падручніках для дзяцей, аб выданні часопіса «Лучынка» / Алена Руцкая // Польшча. – 1997. – № 6. – С. 247–252.
153. Сабуць, А. «Лучынка» Алаізы Пашкевіч злучыла эпохі : да 100-годдзя выдання / А. Сабуць // Роднае слова. – 2014. – № 4. – С. 13–17.
154. Саннікава, А. У. Цётка (Алаіза Пашкевіч) – аўтар першых вучэбных дапаможнікаў па беларускай мове : вучэбна-метадычны дапаможнік / А. У. Саннікава ; Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь, Беларускі дзяржаўны медыцынскі ўніверсітэт, кафедра беларускай і рускай моў ;

- [пераклад з рускай В. П. Клімавец]. – Мінск : БДМУ, 2003. – 66 с.
155. Сергейко, С. А. Педагогические идеи белорусских просветителей / С. А. Сергейко [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://ebooks.grsu.by/sergeykoedu/1-15-3-pedagogicheskie-idei-belorusskikh-prosvetitelej.htm>. – Дата доступа: 15.10.2016.
156. Снапкоўская, С. В. Ля вытокаў нацыянальнай педагогікі : з гісторыі школы і педагогічнай думкі Беларусі канца XIX – пачатку XX ст. / С. В. Снапкоўская. – Мінск : Народная асвета, 1995. – 129 с.
157. Снапкоўская, С. В. «Як нам вучыцца» : асветніцка-педагогічная дзейнасць Цёткі / С. В. Снапкоўская // Весці Беларускага дзяржаўнага педагогічнага ўніверсітэта. – 2001. – № 2. – С. 81–86.
158. Тётка (Алоиза Степановна Пашкевич) (1876–1916) : [работы по вопросам воспитания и образования] // Антология педагогической мысли Белорусской ССР / [составители : Э. К. Дорошевич и др.] ; редакционная коллегия тома : М. А. Лазарук (ответственный редактор) [и др.]. – Москва, 1986. – С. 258–264.
159. Шаронава, Т. Р. Алаіза Пашкевіч (Цётка) і педагогіка : да 120-годдзя з дня нараджэння Цёткі / Т. Р. Шаронава // Адукацыя і выхаванне. – 1996. – № 7. – С. 110–115.
160. Яфімава, М. Аўтарства бяспрэчнае : пра кнігу «Беларускі лемантар, або Першая навука чытання» А. Цёткі / Маргарыта Яфімава // Полымя. – 1997. – № 6. – С. 257–259.

ВОБРАЗ ПАЭТКІ Ў ЛІТАРАТУРЫ

161. Арабей, Л. Л. Выбраныя творы / Лідзія Арабей ; [укладанне і каментар аўтара ; прадмова Л. Савік]. – Мінск : Кнігазбор, 2013. – 604 с. – (Беларускі кнігазбор).

162. Арабей, Л. Л. Костры метели : повести / Лидия Арабей. – Москва: Советский писатель, 1970. – 486, [2] с.
163. Арабей, Л. Л. На струнах буры : аповесць пра Алаізу Сцяпануўну Пашкевіч (Цётку) / Лідзія Арабей. – Мінск : Беларусь, 1967. – 319 с.
164. Арабей, Л. Л. Стану песней ...: документальная повесть / Лидия Арабей. – Москва: Советский писатель, 1982. – 237, [2] с.
165. Арабей, Л. Л. Стану песняй: [аб жыцці і творчасці Цёткі : для сярэдняга і старэйшага школьнага ўзросту] / Лідзія Арабей. – Мінск : Мастацкая літаратура, 1977. – 302, [1] с., [8] л. іл., партр., факсім. – (Слава твая, Беларусь!).
166. Арабей, Л. Л. Стану песняй... : жыццё і творчасць Цёткі: дакументальная аповесць / Лідзія Арабей. – Мінск : Мастацкая літаратура, 1990. – 270 с.
167. Ковтун, В. М. Суд Алоизы : драм. поэма об А. Пашкевич (Тетке) / Валентина Ковтун // Ковтун В. Белый гром : Стихотворения. Драматическая поэма : пер. с бел. / Валентина Ковтун. – Москва : Советский писатель, 1987. – 112 с.
168. Конан, У. Вяртанне мастацкага эпасу : [аб жыцці і творчасці беларускай пісьменніцы Алаізы Пашкевіч (Цёткі)] / У. Конан // Літаратура і мастацтва. – 1998. – 9 кастрычніка. – С. 6–7. – Рэц. на раман В. Коўтун «Крыж міласэрнасці».
169. Коўтун, В. Вялікая беларуская Будзіцелька : пра кнігу «На полымі любові» Лідзіі Арабей, прысвечаную Цётцы / В. Коўтун // Літаратура і мастацтва. – 2006. – 21 ліпеня. – С. 6.
170. Коўтун, В. М. Крыж міласэрнасці : раман: кн. 1-я / Валянціна Коўтун. – Мінск : Мастацкая літаратура, 1988. – 302 с.
171. Коўтун, В. Крыж міласэрнасці : раман : [для ст. школьнага ўзросту] : гісторыка-біяграфічная дылогія аб

- жыцці і творчасці Цёткі / Валянціна Коўтун. – Мінск : Мастацкая літаратура, 1996. – 493 с. : іл. – (Школьная бібліятэка).
172. Коўтун, В. Суд Алаізы : драматычная паэма / Валянціна Коўтун // Сучасная беларуская драматургія : [драматычныя творы] / рэдактар-укладальнік Д. А. Афіяроўскі. – Мінск, 1999. – С. 197–238.
173. Сыс, А. Ц. Alaiza : [выбранае] / Анатоль Сыс ; [укладальнік А. Бяляцкі]. – Менск [Мінск] : Вільня [Вільнюс] : Gudas, 2009. – 211 с.
174. У прыгаршчах Айчыны : зборнік твораў гродзенскіх аўтараў, [удзельнікаў другога абласнога літаратурнага конкурса рукапісаў ім. Цёткі (Алаізы Пашкевіч)] / Гродзенскае абласное аддзяленне ГА «Саюз пісьменнікаў Беларусі», Галоўнае ўпраўленне ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Гродзенскага абласнога выканаўчага камітэта ; [рэдкалегія: Р. К. Казлоўскі і інш.]. – Гродна : Гродзенская друкарня, 2015. – 30, [2], 175 с.
175. Фіцнер, Т. Другарадныя жаночыя вобразы рамана «Крыж міласэрнасці» Валянціны Коўтун праз прызму «жаночага чытання» / Таццяна Фіцнер // Роднае слова. – 2016. – № 8. – С. 14–17.
176. Фіцнер, Т. Жаночыя вобразы рамана «Крыж міласэрнасці» Валянціны Коўтун праз прызму «жаночага чытання» : вобраз Цёткі / Таццяна Фіцнер // Роднае слова . – 2016. – № 4. – С. 12–15.

ВОБРАЗ ЦЁТКІ Ў МАСТАЦТВЕ

177. Багданава, А. «...Жыве мая ліра нанова! » / Таццяна Фіцнер // Роднае слова. – 2016. – № 8. – С. 14–17: вобраз Цёткі ў беларускай скульптуры 1950–1970-х гг. [творчасць З. Азгура і А. Заспіцкага] / А. Багданава // Роднае слова. – 2001. – № 6. – С. 82–84.

178. Басалыга, У. С. Кнігазбор У. Басалыгі / У. С. Басалыга [Вьяўленчы матэрыял] : Цётка. Шануйце роднае слова : экслібрыс. – [Мінск, 1980]. – 1 л.
179. Бялячыц, Р. Побач з Алаісай Пашкевіч [Электронны рэсурс]: [пра музей Цёткі ў Астрыне] [Электронны рэсурс] / Р. Бялячыц. – Рэжым доступу: <http://dzyannica.by/content/robach-z-ala-zai-pashkev-ch/>. – Дата доступу: 15.10.2016.
180. Жаночая ініцыятыва БСДП «Будзь з намі – разам мы мацнейшыя!» [Вьяўленчы матэрыял] : выява Элаізы Пашкевіч, паэтки, сацыялісткі : [паштоўка] / БСДП Грамада. – [Беларусь: б. в., 2012]. – 1 л.
181. Каталог рэспубліканскай мастацкай выстаўкі, прысвечанай 100-годдзю з дня нараджэння выдатнай беларускай паэтэсы / [складальнік М. М. Купава ; прадмова Г. Сакалова-Кубая]. – Мінск : Беларусь, 1979. – [31] с.
182. Класікі беларускай літаратуры [Вьяўленчы матэрыял] : партрэты : вучэбнае выданне : [камплект рэпрадукцый] / мастакі Барай Н. В., Макаранка В. А., Сенчанка В. І. – Мінск: Мастацкая літаратура, 2011. – 33 л.
183. Крукоўскі, У. Я. Стану песняй у народзе... Цётка [Вьяўленчы матэрыял] : 100 год з дня нараджэння выдатнай беларускай паэтэсы Цёткі (А. Пашкевіч), 15.7.1876 – 17.2.1916 : [плакат] / галоўны рэдактар Л. Асецкі : Мастацка-вытворчы камбінат, друк 1976. – Мінск – 1 л.
184. Купава, М. М. Цётка. Творы [Вьяўленчы матэрыял] : [іл. да вершаў Цёткі «Скрыпка беларуская» : эстамп] / маст. М. М. Купава. – [Мінск]: Б.в., 1976. – 1 л.
185. Міхайлава, А. У. Музычная лексіка як сродак лінгвістычнай аб'ектывацыі канцэпту «музыка» ў мове беларускай паэзіі (на матэрыяле твораў Ф. Багушэвіча і Цёткі). – Беларуская лінгвістыка / А. У. Міхайлава ; Нацыянальная акадэмія навук Беларусі. – Мінск, 2008. – Вып. 61. – С. 84–91.

186. Скарбніца нацыянальнай літаратуры і мастацтва [Выяўленчы матэрыял] : [камплект рэпрадукцый] / Установа «Беларускі дзяржаўны архіў-музей літаратуры і мастацтва». – Мінск: [б. в.], 2010. – 1 вокладка (48 асобных л., 8 л. тэксту).
187. Смольскі, Д. Б. Трыпціх на словы А. Пашкевіч (Цёткі) [Ноты] : цыкл рамансаў : для жаночага голасу, скрыпкі і фартэпіяна / Д. Смольскі. – Мінск: Беларусь, 1981. – 31, [1] с.
188. Цётка [Выяўленчы матэрыял] : [рэпрадукцыя]. – Мінск : Народная асвета, 1974. – 1 л.
189. Цётка [Выяўленчы матэрыял] : [рэпрадукцыя]. – Мінск : Народная асвета, 1980. – 1 л.
190. Шчучын. Дзень беларускага пісьменства [Выяўленчы матэрыял] : 6 верасня 2015: [плакат] / Міністэрства інфармацыі Рэспублікі Беларусь [і інш.]. – [Беларусь] : б. в., 2015. – 1 л.

ВЕРШЫ ПРА ЦЁТКУ

191. Арочка, М. Перачытваю Цётку... : верш да 100-годдзя Алаізы Пашкевіч / М. Арочка // Роднае слова. – 2006. – № 7. – С. 44.
192. Аўчыннікава, Г. На магіле Алаізы Пашкевіч : [верш пра бел. паэтку Цётку] / Ганна Аўчыннікава ; фота // Дзеяслоў. – 2012. – № 3. – С. 123.
193. Багдановіч, І. Сустрэча з Цёткай : верш / І. Багдановіч // Роднае слова. – 2006. – № 7. – С. 44.
194. Барадулін, Р. Цётцы : верш / Р. Барадулін // Роднае слова. – 2006. – № 7. – С. 45.
195. Бяляўская, Г. П. Цётцы ; Ля магілы А. Пашкевіч (Цёткі) : [вершы пра бел. паэтку] / Г. П. Бяляўская // Пачатковая школа. – 2016. – № 7. – С. 49.

196. Бяляўская, Г. Цётцы (Э. Пашкевіч) : [верш пра бел. паэтку] / Галіна Бяляўская // Целитель (Гродно). – 2014. – № 10. – С. 44.
197. Валодзька, С. Памяці Алаізы Пашкевіч : [верш] / С. Валодзька // Літаратура і мастацтва. – 2003. – 8 жніўня. – С. 14.
198. Ждановіч, І. Зялёная душа : [верш пра бел. паэтку Цётку (Алаізу Пашкевіч)] / Іван Ждановіч // Маладосць. – 2012. – № 6. – С. 110.
199. Коўтун, В. У вянок Цётцы : вершы да 130-годдзя Алаізы Пашкевіч / В. Коўтун // Маладосць. – 2006. – № 7. – С. 102–111.
200. Купала, Я. Аўтарцы «Скрыпкі беларускай» : [верш да бел. паэткі Цёткі] / Янка Купала // Купала Я. Творы / Янка Купала ; навук. рэд. У. В. Гніламёдаў. – Мінск, 2015. – С. 41 – 42. – (Залатая калекцыя бел. літ. ; т. 9).
201. Марціновіч, П. Успамін : верш пра Цётку / Павел Марціновіч // Роднае слова. – 2006. – № 7. – С. 45.
202. «Палкая і вечна маладая маці беларускіх паэтэс» : у вянок Цётцы : [падборка вершаў] / Пятрусь Макаль, Еўдакія Лось, Павел Марціновіч [і інш. ; падрыхтавала Людка Сільнова] // Роднае слова. – 2001. – № 6. – С. 85–86.
203. Сіпакоў, Я. Дождж ля вёскі Шастакі : верш, прысвечаны Цётцы / Я. Сіпакоў // Роднае слова. – 2006. – № 7. – С. 45.
204. Станкевіч, К. Цётцы; Хатка мая : вершы, прысвечаныя бел. паэтцы Алаізе Пашкевіч / К. Станкевіч // Воранаўская газета. – 2006. – 17 чэрвеня. – С. 3.
205. «Табой прадоўжыўся народ» : вершы, прысвечаныя Алаізе Пашкевіч // Роднае слова. – 2006. – № 7. – С. 44–45.
206. Цвірко, Н. Л. Жыве Алаізы песня... : [верш пра Цётку] / Н. Л. Цвірко // Пачатковая школа. – 2016. – № 7. – С. 49.
207. Шандроха, І. С. Ты душа майго народа : [верш пра Цётку] / І. С. Шандроха // Пачатковая школа. – 2016. – № 7. – С. 49.

УШАНАВАННЕ ПАМЯЦІ ЦЁТКІ

208. Алаіза Цётка : [да 125-годдзя з дня нараджэння Цёткі (Э. Пашкевіч)] // Краязнаўчая газета. – 2001. – N 7. – С. 5–6.
209. Астаповіч, Г. «Песня і кветка Айчыны» : да 135-годдзя з дня нараджэння Цёткі / Галіна Астаповіч // Алеся. – 2011. – № 8. – С. 22–25.
210. Балобан, А. «Каб не страціць святое штосьці...» : [да 125-годдзя Цёткі] / А. Балобан // Настаўніцкая газета. – 2001. – 14 ліпеня. – С. 4.
211. Барысенка, У. Няспыннае гарэнне : да 140-годдзя з дня нараджэння бел. паэткі і рэвалюцыянеркі Цёткі / Уладзімір Барысенка ; фота // На страже. – 2016. – 15 июля. – С. 20.
212. Барэль, А. «Стану песняй у народзе... » : да юбілея бел. паэткі Алаізы Пашкевіч / Алена Барэль ; фота // Культура. – 2016. – 23 ліпеня. – С. 10, 11.
213. Баяркін, І. Яе духоўны завет : да 140-годдзя з дня нараджэння бел. паэткі Алаізы Пашкевіч / Ігар Баяркін ; фота // Свіслацкая газета. – 2016. – 16 ліпеня. – С. 4.
214. Бібікава, А. На Шчучыншчыне адсвяткавалі 140-годдзе з дня народзін слынной паэткі Алаізы Пашкевіч (Цёткі) / Ала Бібікава [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://grodnonews.by/category/kul-tura/news27107.html>. – Дата доступу: 15.10.2016.
215. Бібікава, А. Стала песняй у народзе : пра святкаванне 135-годдзя з дня нараджэння бел. паэткі Алаізы Пашкевіч (Цёткі) / Ала Бібікава // Гродзенская праўда. – 2011. – 9 ліпеня. – С. 5.
216. Валянцінава, Т. Аўтар праекта – Цётчына зямлячка : [пра праект «Вывучэнне культ.-гіст. спадчыны, ушанаванне памяці і папулярызацыя творчасці знакамітай зямлячкі

- Цёткі»] / Т. Валянцінава // Дзянніца. – 2001. – 5 ліпеня. – С. 2.
217. Гілевіч, Н. «Веру, братцы : людзьмі станем!..» : да 100-годдзя з дня нараджэння Цёткі / Ніл Гілевіч // Удзячнасць і абавязак : літаратурна-крытычныя артыкулы і нататкі / Ніл Гілевіч. – Мінск, 1982. – С. 3–6.
218. Дзіснёнак, А. У гонар Алаізы Пашкевіч : [аб ушанаванні памяці паэткі на Шчучыншчыне] / А. Дзіснёнак // Краязнаўчая газета. – 2001. – № 8. – С. 1.
219. Дубяйкоўская, Ю. Алёйза Пашкевічанка – Цётка : [да 115-годдзя з дня нараджэння] / Ю. Дубяйкоўская // Полацк. – 1991. – № 6–7. – С. 46–48.
220. Жалкоўскі, А. Песня і кветка роднага краю : да 125-годдзя з дня нараджэння Цёткі / А. Жалкоўскі // Наша слова. – 2001. – 11 ліпеня. – С. 5.
221. Жалкоўскі, А. Песня і кветка роднага краю, або Як вярталася імя паэткі ў яе роднай старонцы / А. Жалкоўскі // Польша. – 2006. – 15 ліпеня. – С. 5.
222. Змітрукевіч, М. Землякі : [аб ушанаванні памяці бел. паэткі А. Цёткі ў в. Бакшты] / М. Змітрукевіч // Дзянніца. – 2001. – 26 красавіка. – С. 2.
223. Зубрыцкая, М. Духоўны завет ад Цёткі : пра ўшанаванне памяці бел. паэткі ў Шчучыне / М. Зубрыцкая // Перспектива. – 2006. – 11 июля. – С. 8.
224. Кавалёў, У. Асоба, якіх не хапае Беларусі : [да 125-годдзя Цёткі] / У. Кавалёў // Биржа информации. – 2001. – 19 июля. – С. 6.
225. Карнялюк, К. Дзякуй, Цётка-Крапіўка [Электронны рэсурс] / К. Карнялюк. - Рэжым доступу: <http://www.tribune.by/kultura/4625-dzyakuj-tsjotka-krapi-ka>. – Дата доступу: 15.10.2016.
226. Карнялюк, К. Юбілей Цёткі / К. Карнялюк ; фота // Перамога. – 2016. – 6 ліпеня. – С. 3.

227. Кебіч, Л. Наша Цётка : [пра ўшанаванне памяці Цёткі (Алаізы Сцяпанаўны Пашкевіч) ў Гродзен. вучылішчы мастацтваў імя Цёткі] / Л. Кебіч // Літаратура і мастацтва. – 2001. – 20 ліпеня. – С. 6–7.
228. Коўтун, В. З абсягаў еўрапейскай думкі : да 130-годдзя бел. паэткі Цёткі / Валянціна Коўтун // Культура. – 2006. – 22 – 28 ліпеня. – С. 14.
229. Коўтун, В. М. Радзіма пачынаецца ў сэрцы і думках дзіцяці : да 130-годдзя Алаізы Пашкевіч (Цёткі) / В. М. Коўтун // Настаўніцкая газета. – 2006. – 1 жніўня (№ 119). – С. 4.
230. Мазур, Т. На паклон да Алаізы : пра літаратурныя чытанні з нагоды 135-годдзя з дня нараджэння бел. паэткі Алаізы Пашкевіч (Цёткі) ў в. Стары Двор Шчуч. р-на / Т. Мазур // Гродзенская праўда. – 2011. – 9 ліпеня. – С. 5.
231. Марціновіч, А. «А дзе ж шчасце, братцы, наша?» : да 125-годдзя з дня нараджэння Цёткі / А. Марціновіч // Літаратура і мастацтва. – 2001. – 20 ліпеня. – С. 6–7.
232. Махнач, К. «У Панямонскім небе Цётчынай зорцы не згаснуць...» : імя Цёткі ў памяці шчучынцаў / К. Махнач // Народная асвета. – 2007. – № 1. – С. 82–85.
233. Махнач, К. «У Панямонскім небе Цётчынай зорцы не згаснуць» : імя Цёткі ў памяці шчучынцаў // Народная асвета. – 2007. – № 2. – С. 85–88.
234. Петрушкевіч, А. Зваротка беларускае песні : да 125-годдзя з дня нараджэння Цёткі / А. Петрушкевіч // Літаратура і мастацтва. – 2001. – 20 ліпеня. – С. 15.
235. Руль, У. Душою дакрануліся да Цёткі / Уладзімір Руль ; фота // Воранаўская газета. – 2016. – 20 ліпеня. – С. 1, 3.
236. Рыбак, А. Свята ў раёне : аб святкаванні 125-годдзя Цёткі ў Шчучынскай ЦБС / А. Рыбак // Краязнаўчая газета. – 2001. – N 8. – С. 4.

237. Смолка, В. «Я буду жыць» : да 140-годдзя з дня нараджэння Цёткі / Вікторыя Смолка // Бelaya Вежа. – 2016. – № 7. – С. 13–17.
238. Ступакевіч, Т. Родная Цётка для ўсіх беларусаў : пра ўшанаванне памяці бел. паэтки ў Шчучыне / Т. Ступакевіч // Гродзенская праўда. – 2006. – 5 ліпеня. – С. 3.
239. Сцяпанчанка, Г. Пара паэзіі на Шчучыншчыне : пра Цёткінскія чытанні ў Астрынскай гарпасялковай бібліятэцы Шчуч. р-на / Ганна Сцяпанчанка ; фота // Краязнаўчая газета. – 2016. – № 23. – С. 4.
240. Уладзімірава, А. Алаіза... наша песня і кветка : пра абласное свята паэзіі, прысвечанае 130-годдзю Цёткі на Шчучыншчыне / А. Уладзімірава // Дзянніца. – 2006. – 8 ліпеня. – С. 2.
241. Уладзімірава, А. Вобраз паэтки вачыма нашчадкаў : пра літаратурна-музычную кампазіцыю «Поры года Алаізы Пашкевіч» у Ляшчанскім ЦДК / А. Уладзімірава // Дзянніца. – 2006. – 24 чэрвеня. – С. 4.
242. Уладзімірава, А. «...Ідуць гады, а мы не забываем і слоў тваіх маланкавых і спраў» : [да 125-годдзя Цёткі] / А. Уладзімірава // Дзянніца. – 2001. – 11 ліпеня. – С. 3.
243. Уладзімірава, А. Імянінніца з пазамінулага стагоддзя : [фотарэпартаж з абласнога свята паэзіі з нагоды 125-годдзя Цёткі] / А. Уладзімірава // Гродзенская праўда. – 2001. – 21 ліпеня. – С. 2.
244. Уладзімірава, А. Калі нараджалася песня : пра літаратурна-музычнае свята да 130-годдзя бел. паэтки Цёткі ў Жалудоцкім ГДК / Ала Уладзімірава // Дзянніца. – 2006. – 14 чэрвеня. – С. 2.
245. Уладзімірава, А. У гонар Цёткі : аб святкаванні 140-годдзя бел. паэтки Алаізы Пашкевіч / Ала Уладзімірава ; фота // Дзянніца. – 2016. – 12 ліпеня. – С. 3.
246. Ускова, Т. 1 мая, і твая цётка Ліза : аб святкаванні 140-годдзя з дня нараджэння бел. паэтки Алаізы Пашкевіч ў

- Шчучыне / Таццяна Ускова ; фота // Сельская газета. – 2016. – 16 июля. – С. 28.
247. Фэст у гонар Цёткі на Шчучыншчыне : [да 125-годдзя беларускай паэткі] // Наша слова. – 2001. – 18 ліпеня. – С. 1.
248. Хурсік, В. Цётка ў душах живе... : пра святкаванне 130-годдзя бел. паэткі ў в. Ст. Двор і г.п. Астрына на Шчучыншчыне / В. Хурсік // Звезда. – 2006. – 18 ліпеня. – С. 2.
249. Цімашук, Ю. Стала песняй у народзе : да 140-годдзя з дня нараджэння бел. паэткі Алаізы Пашкевіч / Юлія Цімашук ; фота // Дзянніца. – 2016. – 19 ліпеня. – С. 1–3.
250. Шатырэнок, И. Незнакомая Цётка : к 140-летию бел. и пол. поэтессы Алоизы Пашкевич / Ирины Шатырёнок ; фото // Перспектива. – 2016. – 27 июля. – С. 27.
251. «Як згіну – не шкадуйце...» : [да 125-годдзя з дня нараджэння Цёткі (Э. Пашкевіч)] // Краязнаўчая газета. – 2001. – № 7. – С. 4.
252. Ярмоліч, К. У гонар Цёткі / Крысціна Ярмоліч : аб святкаванні 140-годдзя бел. паэткі Алаізы Пашкевіч у народным клубе творчай інтэлігенцыі «Грані» музычна-паэтычнай сустрэчай «Пяю з сэрца» // Перспектива. – 2016. – 20 июля. – С. 24.

ПЕРАЕМНАСЦЬ ТРАДЫЦЫЙ

253. Багдановіч, І. Э. Алаіза Пашкевіч (Цётка) і браты І. і А. Луцкевічы ; Дзве стыхіі ў творчасці Цёткі / І. Э. Багдановіч // Авангард і традыцыя : беларуская паэзія на хвалі нацыянальнага адраджэння / І. Э. Багдановіч. – Мінск, 2001. – С. 116–149.
254. Багдановіч, І. Цётка і Луцкевічы / Ірына Багдановіч // Польшча. – 1996. – № 11. – С. 300–309.

255. Бялячыц, Р. Знак сёстраў : да юбілеяў Цёткі і Валянціны Коўтун / Рычард Бялячыц ; фота // Літаратура і мастацтва. – 2016. – 8 ліпеня. – С. 6.
256. Бялячыц, Р. Роднасць праз гады : нататкі да юбілеяў Алаізы Пашкевіч і Валянціны Коўтун / Рычард Бялячыц ; фота // Дзянніца. – 2016. – 11 чэрвеня. – С. 8.
257. Кабржыцкая, Т. Цётка і Свянціцкі / Т. Кабржыцкая, В. Рагойша // Цётка. Выбраныя творы. – Мінск, 2001. – С. 302–308.
258. Кебіч, Л. Перад Купалам і Коласам Цётка была... / Л. Кебіч // Аркуш. – 2001. – 5–10 июля. – С. 2.
259. Коўтун, В. Традыцыі Цёткі ў творчасці «ўзвышанцаў» / Валянціна Коўтун // Пра час «Узвышша» : матэрыялы навуковых канферэнцый, узвышаўскіх чытанняў (Мінск, 1990–2002) / [рэдакцыйная калегія : Г. В. Запартыка (галоўны рэдактар) і інш.]. – Мінск, 2002. – С. 190–197.
260. Лапіцкая, А. «Новая жанчына» эпохі мадэрнізму [Электронны рэсурс]: Цётка і Канстанцыя Буйло / А. Лапіцкая. – Рэжым доступу: <http://sozvuchie.by/news/2016-07-09-2>. – Дата доступу: 15.10.2016.
261. Навіна, А. Нашы песняры / А. Навіна. – Вільня, 1918. – С. 61.
262. Сабуць, А. «Лучынка» Алізы Пашкевіч злучыла эпохі: да 100-годдзя выдання / Аліна Сабуць // Роднае слова. – 2014. – № 4. – С. 13–17.
263. Садоўская, Н. Папличніца Янкі Купалы : [пра кн. «Выбраныя творы» Цёткі з серыі «Беларускі кнігазбор»] / Н. Садоўская // Звязда. – 2002. – 16 сакавіка. – С. 4.
264. Серэхан, Г. Традыцыі духоўнай паэзіі XIX стагоддзя (А. Гарэцкі) у беларускай літаратуры эпохі мадэрн (Я. Купала, Цётка, К. Сваяк) / Ганна Серэхан // Новае слова ў беларусістыцы. Літаратуразнаўства і фалькларыстыка :

матэрыялы V Міжнар. кангрэса беларусістаў. – Мінск, 2012.
– С. 177–186.

ЦЁТКА Ў МУЗЕЙНАЙ ЭКСПАЗІЦЫІ

265. Балобан, А. «Каб не страціць святое штосьці...» : [пра музей А. Пашкевіч у Астрынскай СШ] / А. Балобан // Краязнаўчая газета. – 2001. – N 8. – С. 4.
266. Балобан, А. Стала песняй у народзе : гутарка з Алай Балобан, загадчыцай музея Алаізы Пашкевіч ў Астрынскай СШ Шчучынскага раёна // Дзянніца. – 2006. – 18 сакавіка. – С. 3.
267. Бялячыц, Р. Побач з Алаізаі Пашкевіч : [пра літаратурны музей бел. паэткаі ў Астрынскай СШ] / Рычард Бялячыц ; фота // Дзянніца. – 2015. – 14 ліпеня. – С. 4.
268. Виртуальный музей Щучинского района. Цётка (Алаіза Сцяпанаўна Пашкевіч) [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://virtualmuseum.shhuchin.edu.by /ru/main.aspx?guid=3081>. – Дата доступа: 15.10.2016.
269. Каспер, Г. У Астрынскім музеі з'явіліся арыгіналы кніг Цёткі / Ганна Каспер ; фота // Дзянніца. – 2016. – 6 жніўня. – С. 5.
270. Лидский историко-художественный музей. Фотоотчет с выставки «Жыве мая ліра нанова!» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.lixmuseum.by/index.php?option=com_content&view=article&id=95:lirafotootchet&catid=9:photo&Itemid=11. – Дата доступа: 15.10.2016.
271. Ліннік, М. Выстава Міколы Купавы да 140-годдзя Алаізы Пашкевіч (Цёткі) [у Дзяржаўным літаратурна-мемарыяльным музеі Якуба Коласа ў Менску] / Мікола Ліннік ; фота // Наша слова . – 2016. – 20 ліпеня. – С. 3.
272. Мацулевіч, А. У гасцях у Цёткі : пра выставу да 140-годдзя бел. паэткаі Алаізы Пашкевіч ў літаратурным адзеле

Лідскага гістарычна-мастацкага музея / Аляксандр
Мацулевіч ; фота // Наша слова. – 2016. – 20 ліпеня. – С. 3.

СЦЭНАРЫЙ І РАСПРАЦОЎКІ ЎРОКАЎ

273. Астаповіч, Г. «Свой скарб табе, народ, я аддаю» : сцэнарый паэтычна-музычнага вечара, прысвечанага Алаізе Пашкевіч (Цётцы) / Галіна Астаповіч // Роднае слова. – 2012. – № 2. – С. 72–77.
274. Бруева, Т. А. Жыццёвы і творчы шлях Цёткі : урок па беларус. літаратуры у 11 кл. / Т. А. Бруева // Беларуская мова і літаратура. – 2007. – № 4. – С. 40–43.
275. Гаўрош, М. «Хачу арлы ляцець з вамі» : [урок па творчасці Цёткі (XI кл.)] / М. Гаўрош // Роднае слова. – 2002. – № 2. – С. 46–47.
276. Дзежыц, Г. Свой скарб табе, народ, я аддаю : [паэтычна-музычная гасцёўня, прысвечаная жыццю і творчасці Цёткі] / Г. Дзежыц // Бібліятэка прапануе. – 2012. – № 8. – С. 18–24.
277. Звяровіч, Т. І. Літаратурныя віктарыны / Т. І. Звяровіч, М. Л. Гелер. – Мінск : Народная асвета, 1967. – 227 с.
278. Лявоненка, І. М. Сувязь гульні з іншымі відамі дзейнасці вучняў на ўроку літаратуры : [на прыкладзе апавядання Цёткі «Міхаська»] / І. М. Лявоненка // Беларуская мова і літаратура. – 2003. – № 6. – С. 27–35.
279. Макарэвіч, А. М. Асаблівасці вывучэння артыкула Цёткі «Шануйце роднае слова» ў VII класе / А. М. Макарэвіч // Беларуская мова і літаратура. – 2011. – № 7. – С. 18–21.
280. Мароз, М. Ч. «Нас кавалі ў пламені, каб мацнейшымі мы сталі» : жыццёвы і творчы шлях А. Пашкевіч (Цёткі) : урок літаратуры ў 9-м кл. / М. Ч. Мароз // Урокі творчасці : зб. з вопыту работы настаўнікаў беларус. мовы і літ. Брэстчыны : у 2-х ч. Ч. 2 / Брэст. абл. ін-т развіцця адукацыі : [пад рэд.

3. М. Кавалевіч]. – Брэст : Брэсцкая друкарня, 2010. – С. 25–30.
281. Новік, М. «Яе скрыпка грае, грае...» : сцэнар вечарыны да 125-годдзя з дня нараджэння Алаізы Пашкевіч (Цёткі) / М. Новік // Роднае слова. – 2001. – № 6. – С. 62–71.
282. Снітко, Г. М. «...А звалі мяне Алаіза» : вывучэнне тэмы «Цетка» ў 6-м класе : распрац. ўрокаў / Г. М. Снітко // Беларуская мова і літаратура. – 2000. – № 3. – С. 24–37.
283. Ушкевіч, С. І. Максім і Алаіза : [сцэнарый вечарыны пра Максіма Багдановіча і Алаізу Пашкевіч (Цётку)] / Святлана Іванаўна Ушкевіч // Выхаванне і дадатковая адукацыя. – 2016. – № 7. – С. 44–47.

УСПАМІНЫ ПРА ЦЁТКУ

284. Арабей, Л. Успаміны ад Караліны...: [да 130-годдзя з дня нараджэння Цёткі] / Л. Арабей // Польша. – 2006. – № 6. – С. 195–199.
285. Вітан-Дубейкаўская, Ю. *Cor ardens* : успаміны пра Цётку – Алаізу Пашкевічанку-Кайрыс / Ю. Вітан-Дубейкаўская. 3 маіх успамінаў пра Цётку / Стэпонас Кайрыс // На суд гісторыі : успаміны, дыялогі : [зборнік] / [укладанне, прадмова і звесткі пра аўтараў Б. І. Сачанкі]. – Мінск, 1994. – С. 6–23.
286. Кайрыс, С. 3 маіх успамінаў пра Цётку / С. Кайрыс // На суд гісторыі. – Мінск, 1994.
287. Кайрыс, С. 3 маіх успамінаў пра Цётку / С. Кайрыс // Цётка. Выбраныя творы. – Мінск, 2001. – С. 235–243.
288. Луцэвіч, У. Ф. Успаміны пра Цётку / У. Ф. Луцэвіч // Польша. – 1966. – № 4. – С. 130.
289. Луцэвіч, У. Успаміны пра Цётку / У. Ф. Луцэвіч // Цётка. Выбраныя творы. – Мінск, 2001. – С. 258–261.

290. На суд гісторыі : успаміны, дыялогі / уклад., прадм. і звесткі пра аўт. Б.І. Сачанкі. – Мінск: Мастацкая літаратура, 1994. – 301,[2] с.
291. Ступакевіч, Т. «Ой, як любя родна хата! Ой, як мілы родны край!» : успаміны пра беларускую паэтку Цётку / Т. Ступакевіч // Гродзенская праўда. – 2006. – 1 ліпеня. – С. 6.

БІБЛІЯГРАФІЯ

292. Цётка // Беларускія пісьменнікі : біябібліяграфічны слоўнік : у 6 т. / пад рэдакцыяй А. В. Мальдзіса. – Мінск, 1995. – Т. 6. – С. 216–222.
293. Андрэй Ягоравіч Макаёнак [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <https://be.wikipedia.org/wiki/>. – Дата доступу: 15.10.2016.
294. Астаповіч, Г. «Жыве мая ліра нанова»: [агляд літаратуры да 125-годдзя з дня нараджэння Цёткі] / Галіна Астаповіч // Дзянніца. – 2001. – 18 ліпеня. – С. 3.
295. Літаратура аб жыцці і творчасці Цёткі (Алаізы Пашкевіч) : бібліяграфічны спіс : да 140-годдзя з дня нараджэння Цёткі (Алаізы Пашкевіч) [Электронны рэсурс]. – Рэжым доступу: <http://www.npb.unibel.by/wp-content/uploads/2016/07/tetka.pdf>. – Дата доступу: 15.10.2016.
296. 15 ліпеня – 140 гадоў з дня нараджэння Цёткі (А. С. Пашкевіч) (1876–1916), грамадска-культурнай дзеячкі, пісьменніцы, асветніцы, педагога, выдаўца, удзельніцы рэвалюцыйнага руху // Дадатак да Новых кніг. – 2016 . – № 5.– С. 7–10.

СПІС ЧАСОПІСАЎ І ГАЗЕТ, ВЫКАРЫСТАНЫХ
ПРЫ СКЛАДАННІ БІБЛІЯГРАФІЧНАГА ПАКАЗАЛЬНІКА:

Адукацыя і выхаванне	Дзянніца
Алеся	Звязда
Аркуш	Краязнаўчая газета
Беларуская мова і літаратура	Культура
Беларусь	Літаратура і мастацтва
Белая Вежа	Маладосць
Бібліятэка прапануе	На страже
Биржа информации	Народная асвета
Весці Беларускага	Настаўніцкая газета
дзяржаўнага педагагічнага	Наша слова
універсітэта	Новыя кнігі Беларусі
Весці Нацыянальнай	Пачатковая школа
акадэміі навук Беларусі	Перспектива
Воранаўская газета	Польмя
Выхаванне і дадатковая	Пралеска
адукацыя	Роднае слова
Гродзенская праўда	Свіслацкая газета
Голас Радзімы	Сельская газета
Дадатак да “Новых кніг”	Целитель
Дзеяслоў	

«ЖЫВЕ МАЯ ЛІРА НАНОВА»

Бібліяграфічны паказальнік
да 140-годдзя
з дня нараджэння Алаізы Пашкевіч (Цёткі)

2016

На беларускай і рускай мовах

Укладальнік: Крачко Д. У.

Рэдактар: Ілюшына І. М.

Адказны за выпуск: Камарова М. А.

Тыраж: 6 экз.

